

Вест 1006
М. Н. Ш.

91

ПОПЕЧИТЕЛЬ
НАВКАЗСКАГО УЧЕБНАГО
ОКРУГА.

Господину Б а т у м с к о м у

Губернатору.

КАНЦЕЛЯРІЯ
Столь І отд. І.

Визначено

6 сентября 1907 года.

№ 16566

Тифлисъ.

Распорядительный Комитетъ Общества

дворянъ Тифлисской губерніи, для содѣйствія

нуждающимся въ обученіи обратился ко мнѣ

съ просьбою о разрѣшеніи на допущеніе

Члена Батумской Городской Управы Григорія

Иосифовича В о л ь с к а г о къ за-

нятіямъ по грузинскому языку въ Тифлис-

ской Грузинской Дворянской частной гимна-

зій.-

*209
ТК
Иосифовичъ
Вольскаго*

Сообщая объ этомъ, имѣю честь по-

корнѣйше просить Ваше Превосходительство

не отказать увѣдомить меня, не встрѣтится

ли съ Вашей стороны какихъ либо пре-

платствій къ допущенію Г. Вольска
го къ педагогической дѣятельности.

За Попечителя *А. Мухоморова*

Правитель Кацеляріи *В. Андресъ*

ახს ცხა, ფონდი 0-1, აღწერა 1, საქმე 270, ფურც. 91

№ 2057
Сентябрь 1897.

Попечителю Кавказскаго Учебнаго Окружья. 92

2/98

На свиданіи, сего 16 сего сентября за № 16866, сообщено Главному Крѣпостодержателю, что я не возмущаю предпринятій къ допущенію Г. Вольска къ педагогической дѣятельности.

Ваш. Изв. Изв. вод. Р. Нарзану.

Изв. правит. Канц. Мухоморова.

Изв. канц. Мухоморова.

ახს ცხა, ფონდი 0-1, აღწერა 1, საქმე 270, ფურც. 92

81

ФОРМУЛЯРНЫЙ СПИСОКЪ

О СЛУЖБѢ

*Члена Батумской Городской Управы
Григорія Гасифровича Вольскаго.*

Составлена 28 Июня 1907г.

VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.
<p>Менцы и числа.</p>	<p>Были-ли в походах против неприятели и в сражениях и когда именно</p>	<p>Подвергался ли наказаниям или высылкам, соединенным с ограничениями в преимуществах по службе, когда и за что именно; по судебным приговорам или в дисциплинарном порядке; не был ли оставлен в подозрении по преступлению, изданным на собию такия ограничения; когда, какия судом и за что именно.</p>	<p>Были-ли в отпусках когда и на сколько именно времени; являлся ли в срок, и если просрочился, то когда именно явился и была ли причина просрочки признана уважительною</p>	<p>Были-ли в отставке с награждением или без оного, когда и с какого по какое именно время</p>	<p>Холодесть или женатъ; на комъ; имѣет ли детей, кого именно; годъ мѣсяць и число рождения детей; гдѣ они находятся и какого происпавданія?</p>	
1886	"	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Холодесть
1888	"	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Холодесть
1896	25	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Холодесть
1895	9	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Не знаю	Холодесть

Вновь избранъ
Депутатомъ членомъ Га-
тевской Городской
Управы 7 Января
1899 года на четырех-
лѣтне съ 1899 года.

Января
1899 9.

Утвержденъ въ этой
должности приказомъ
Генерал-Губернатора
Военнаго Губернато-
ра отъ 20 Января
1899 года за № 25.

Января
1899 20.

Избранъ Депутатомъ
Городской Дум-
ной заимствителемъ
Гатчинскаго Гора-
скаго Головы 8
Октября 1901 года.

Октября
1901 8.

Утвержденъ въ
этой должности
приказомъ Гатчин-
скаго Военнаго Губер-
натора отъ 9 Мая
1902 года за № 53.

Мая
1902 9.

VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.
Менцы и числа.	Были-ли ли поводах против непри- ятости и в самых гра- ждениях и когда именно	Подвергался ли наказаниям или замечаниям, соединенным сь ограничениями вь преимуществ- ных по служб; когда и за что именно; по судебным пригово- рам или вь дисциплинарномъ порядк; не был ли оставлен вь подозрени по преступлені- ямъ, влзущимъ за собою такія ограниченія; когда, каковыя су- домъ и за что именно.	Были-ли вь отпусках когда и на сколько имен- но времени; являлся ли вь орокъ, и если просрочилъ, то когда именно явился и была ли причина просрочки признана уважительною	Были-ли вь от- ставк; сь награ- жденіемъ чина, или безъ оного, когда и сь како- раго по каков именно время	Холоств; или женить- на кому; имѣть ли дѣ- тей, кого именно; годъ мѣсяцъ и число рожд- денія дѣтей, гдѣ они находятся и какого вѣроисповѣданія?	
	Анварь 1905. 24.					
	Февраль 1905. 2.					

составлен и выданъ Городской Управой Члену по-
му, вѣдѣнствіе его переводитъ въ отомъ.
Анварь.
Ва Р. В. Аварья
Секретарь В. В. В.

ГОД. К. М. ПИКАРСКИЙ ВАРША.

საარქივო მასალები
ცნობილი ექიმის პლატონ გიგინეიშვილის შესახებ
(მასალები მოგვაწოდა არქივისტმა ნაზი ნაგერვაძემ)

В 1906, 20 ноября получил звание врача,
фактически окончил ее отличился в кавказском
университете. Ушел затем в Россию в 1908 и был
во время японской войны отправлен на Западную
работу, где заведовал добыванием шерсти в
Маньчжурском земстве, а потом в Одесском.
В Сибири работал на 40 крестьян. В земстве
получил 1 руб. через 1 мес. после получения
диплома и приехал в Батум и поехал
в юридический добывающий Сверхштатном
архивариусом без права владения. В добывающем
и работал сверхштатном архивариусом
по терапевтической и зерновой студентам
около 8 лет. Кроме армян и русо-армян
молодых в Батуме увеличилось и число
военных в 1910 в Батуме вконец пожелания
освободить место для более молодых
врачей мне пришлось добывающему оставить
работу в качестве военного врача -
крупная работа -
В время империалистической войны
и был прикомандирован 4 апреля 1915, младшим
врачом 221. пехот. полка в Батум.

где происходила в 20 июля 1917 года —
одновременно исполнял обязанности санитар
наш врага Михайловск. крепости

30 июля 1917 г. я был прикомандован заведова
Больницей и 80 кроватей Байгальск.

Комитета Всероссийской союз городов
где оставался на службе до закрытия
этой больницы.

После службы в союз городов до совфе-
зации я оставался Больницей врачом

с момента советизации я был
прикомандован И.К.З. Администрации на должность

заведования отделом охраны детства,
младенчества и материнства, где
служил до 1922 года.

В 1922 г. я был назначен в Половину
совхозу заведывающим терапевт.

отделением мужским и женским,
где работал без штатной помощников

и заведываю 70 кроватями врачом 2хлн,
и проводил службу и по последующи

губ — Завед. терапевт. отделением
врач 101 сов. больницы

Григорьев

15/11/25 - встану —

სახელი, გვარი, გვარად
Имя, фамилия, отчество.

სახლობრივ მუშაობაშია თუ არა
Видом на жительство не служит.

ფარმაცევტი (აფთხიკების მოწოდება თან ჩათვლით)
Фармацевты (до аптекарских влрочительно).

ფერწმელები, ბებია-ფერწმელები, ბებია-ქალები.
Лекарники, акуш-фельдшер., акушерки.

მამაკ.
Мужч.

დედაკ.
Женщ.

მოწვეულე დები.
сестры милосер.

(ბახვასნით) (подчеркнуть)..

(ბახვასნით) (подчеркнуть).

აღრიცხვის-რეგისტრაციის ბარათი
Учетно-регистрационная карточка.

სამედიცინო პერსონალის ჯ. ს. კ. (ს. ს. ს. რ.)
Медперсонала Н. Р. З. (С. С. Р. Г.).

№ 711/ 30 25447 1923 წ.

- 1. გვარი, სახელი, მამის სახელი
Фамилия, имя, отчество **გვიგვიძევილი შალვა გიორგისძე**
- 2. წოდება
Звание **ექიმი**
- 3. სად და როდის მიიღო სამედიცინო განათლება და წოდება
Где и когда получила медицинское образование и звание **ბოლშევიკის უნივერსიტეტი 1906 წ.**
- 4. სპეციალობა და მისი სტაჟი
Специальность и стаж по ней **მინერალ და ბავშთა ავთმყ.**

5. რა მეცნიერული შრომები აქვს, (სახელწოდების დასახელება, სად და როდის იბეჭდებოდა).
Какие имеются научные труды (указать наименование, когда и где печатались).

6. წელიწადი, თვე და რიცხვი დაბადებისა
День, месяц и год рождения **1878 წ.**

7. დაბადების და მუდმივი საცხოვრებლის ადგილი
Место рождения и постоянное местожительство

8. ოჯახური მდგომარეობა
Семейное положение **ცოლიანი**

9. სამსახურის მსვლელობა (აღინიშნოს სამსახურის სტაჟები, სამოქ., სამხედ., უკანასკ. თანამდებ.
Прохождение службы (указ. осн. этапы служ., гражд., воен., послед. должность)

**საბჭოთა I-ლი სახელმწიფო ტენავმ. განყ. გამგე
კონსულტატი დახლვ. სამხვ. ქვე-განყ.**

10. რა გადამდები ავადმყოფობანი გადაიტანა
Какие перенес заразные болезни

11. ჯანმრ-ელობის მდგომარეობა (აღინიშნოს უკანასკ. კომისიის დასკვნა)
Состояние здоровья (указать заключение последней комиссии)

12. დამოკიდებულობა სამხედრო ბეგარასთან
Отношение к военной повинности

13. რა ენებით იცის (ზეპირი და წერილობითი)
Какими языками владеет (устно и письменно) **საქათურზე, რუსულზე.**

Handwritten red scribbles and signatures in the top left corner.

4. 02/22 1925

საანკეტი უწყისი

№ 17

5

სმკუთხდა ჯერსახელის მქსეხებ.

სახელი და მამის სახელი *გიორგი ჭეშოძე*

სამსახურში ჩარიცხვის განმარტულობის კომისარიატი (ბრძანების №) *17 აპრი 1921 წ.*

სამსახურში ჩარიცხვის განმარტულობაში (ბრძანების №) ვისი განმარტულებით *აწ*

დებიდა *დემურ სპირ ზუგდიდის რაიონის ქ. ს. ქ. 1906*

ვინა კიდევ სხვა თანამდებობაზე თუ არა *კონსტანტინე ჯანაშიაძე 1/1 ქ. ს. ქ. 1913*

ბა (საქტალობა) *ზნეუბი ქ. ზუგდიდის რაიონში*

უბრა: გუბერნია, მაზრა, ქალაქი და სოფელი *ქვემო ქართლ. მაზრა*

ში ჩამოსვლამდე სარ ცხოვრობდა *თბილისი 1906*

ან, როდის, ან რატონ ჩამოვიდა ბათუმში

ნებართვით ჩამოვიდა ბათუმში (საბელი) *აწ*

იღების ცენზი (საბელიების წარმოადგენით) *აწ 1050*

ელ დაწესებულებიდან აქვს მიცემული საბელი *ბოგობისად ყვარულაძის 1906წ.*

კიდებულება სამხედრო ბეგარისთან

როდის, ან რა იდეგონზე მსახურობდა *ქვემო ზუგდიდის რაიონი 1906წ.*

კიდებულება შრომის ბეგარისთან

ნება *ქ. ს. ქ.*

და, ან თუ ეწევა რაიმე საზოგადოებრივ მოვალეობას *ბ. მონაა ქვემო ქართლ 1919*

ნაზე ლაპარაკობს *ქვემო ქართლ*

ტური მდგომარეობა *ქვემო*

დების დრო (წელი, თვე) *1878 წ.*

ქვემო ქართლ - ენობების მომცემის ხელის მოწერა *ქ. ს. ქ.*

მ. ქვემო

Д-р Валериан Валериович
Макарадзе.

2

Curriculum vitae.

Родился в сел. Шилоута 1894г. 20 января. Среднее образование получил в Дагестанской Мусульманской Финансовой Школе медицинский факультет 1920 году. После конкурсной работы по теме "О оперативном лечении раненных ушди" был удостоен звания профессора Медицинской Академии на стаж к призыванию профессорскому званию (время стаж работы в больнице с 1920 по 1924 и 1925). Провел университетской кандидатской диссертации в области хирургии. В 1924г. работал с XII (декабрь) 1922, книга в том числе в журнале "Хирургия" с 1924г. (декабрь) по 1925г. (декабрь) исполнил обязанности Фавора Валериановича, а с 1925г. начал работу в качестве ассистента.

Следующие научные труды:

1. О оперативном лечении раненных ушди 1920г.
2. О хирургии вывихов при переломах и травмах 1923г.
3. О хирургическом лечении вывихов коленного сустава 1923г.
4. Хирургическое лечение переломов позвоночника - 1923г.
после стагнации тифа - 1922г.
5. Об изменении способности и тонуса (хирургический способ) при переломах и вывихах - 1923г.
6. Хирургическое лечение флегмоны бедра по поводу отрыва Калье - 1924г.
7. Отчет по флегмозной хирургии из личного материала - 1925г.

15.11.24

В. Макарадзе

Копия.

Д И П Л О М.

Киевская Государственная Медицинская Академия.

Научный Совет Киевской Государст. Медицинской Академии настоящим свидетельствует, что Государст. Испыт. Медицинская комиссия при Академии, произведя испытания по установленной программе на звание врача г-р. МАКАЦОРИЮ Валериану Федоровичу, родившемуся в с. НИГОИТИ Кут. губ. в 1894 г. 20-го января определением своим в заседании от 5 января 1921 г., признала, что МАКАЦОРИЯ Валериан вполне удовлетворяет в обнаруженных им на испытании познаниях в медицинских науках для представления ему звания врача, со всеми сему званию присвоенными правами, почему, заслушав таковое определение Киевской Государственной Испытат. Медич. Комиссии, Научный Совет Медицин. Академии постановил в заседании своем от 5 января 1921 г. МАКАЦОРИЯ в звании ВРАЧА утвердить, в удостоверение чего и выдается настоящий диплом 14 июня 1921 г. Председатель Науч. Совета профессор (подпись) Ученый Секретарь Совета профес. (подпись) Председатель Государ. Испыт. Медич. Комиссии профессор (подпись) Секретарь Испыт. комиссии профессор (подпись). Начальник Мед. Академии (подпись). Печать Академии. № 2575.

С подлинным верно.

СЕКРЕТАРЬ НАРКОМЗДРАВА АССР:

~~კომისია~~
~~15/1/25~~

4. 6473 1925

საანკეტი უწყისი № 28

სამკურნალო ზედსწავლის შესახებ.

6

გვარი, სახელი და მამის სახელი შაქარაძე ვაჟაშვილ აქროძე

დრო სამსახურში ჩარიცხვისა ჯანმრთელობის კომისიის რეგისტრში (ბრძანების №) _____

დრო სამსახურში ჩარიცხვისა განყოფილებაში (ბრძანების №) ვის განგარგულებით _____

თანამდებობა იჭიანინი შაქარაძე ს. ზედაპირული

იმყოფება კიდევ სხვა თანამდებობაზე თუ არა _____

ხელობა (საქცილობა) ბონკონი

სადარტია: გუბერნია, მაზრა, ქალაქი და სოფელი ბათუმი

ბათუმში ჩამოსვლამდე სად ცხოვრობდა _____

საიდან, როდის, ან რატომ ჩამოვიდა ბათუმში _____

ვისი ნებართვით ჩამოვიდა ბათუმში (საბუთი) _____

განათლების ცენზი (საბუთების წარმოდგენით) № 2575

რომელ დაწესებულებიდან აქვს მიცემული საბუთი ქოქრის სკოლაში ბავშვთა

დამოკიდებულება სამხედრო ბეგარასთან საანკეტი

სად, როდის, ან რა ადგილზე მსახურობდა ქოქრის სკოლაში

დამოკიდებულება შრომის ბეგარასთან 28

ქრონება ქაჯაძე

წყოდა, ან თუ ეწევა რაიმე საზოგადოებრივ მოვალეობას _____

რა ენაზე ლაპარაკობს ქაჯაძე სესილია და ქაჯაძე

ოჯახური მდგომარეობა ქოქრის

დაბადების დრო (წელი, თვე) 1894 20 აპრილი

ქეძეშვილი ცნობების მომცემის ხელის მოწერა გ. შაქარაძე

შაქარაძე ქაჯაძე - ბავშვთა სკოლაში (ბათუმი) ქაჯაძე

Копие

Сведет о свет во

По указу его Императорскаго Величества
 Императора Всероссийскаго, дано ему из Грузинскаго
 митрополита Святейшаго Травимасветующаго Синода
 митрополита, митрополита св. Фине-Кари, Будидскаго уезда,
 митрополиту Федору Ивановичу Макаварча в том,
 что, воздвигши прощан его, о выдани ему свидательств
 рождения и крещенія сына его Валериана ^{всего сына} ~~всего сына~~
 кои показаны, что в митрополитской книге, Груз.-Митрополитской
 архив, Николитской св. Георгиевской церк., за много
 летъ светъ девятисотъ четвертого год, в первой части
 родившихся, в статье 11ой митрополитской книги, записано:
 родился двадцатого января, крещен двадцатого девятисотого
 года маз Валериан; родителями его: митрополит сенин
 Фине-Кари, Будидскаго уезда, крестьянин Федор
 Иванович Макаварча и законная жена его
 Анна Арсентьевна, оба православнаго вероиспове-
 данія; восприимителемъ были: архидиакон
 севастиян Александрович Чумаковъ и крестьянин
 Алексей Георгиевич Бандаровъ; таинство
 крещенія совершилъ священникъ Арсеній Александровичъ
 Казанскій с пригласителемъ Иваномъ Точкайцевымъ.”
 Темъ Грузинско-Императорскимъ Синодальнымъ Конгре-
 гуляциею подлинно и приложеномъ казен-
 нымъ пераби удостоверяетъ. Документъ этотъ описанъ
 описанъ описанъ перолами сборномъ.

Г. Митрополит Мартъ 12 днъ 1915 г.
 Темъ Синодальнымъ конгре-
 гациею секретарь (подпись)
 Офицеръ (подпись)
 О подлинности верна.
 Утверждено:

ართვინის სასამართლოს სისხლის სამართლის ნაწილი განჩინება

საქმე – სანაპირო ნაწილის უფროსის მოადგილეს შეავშეთის მცხოვრებ მერჯან-
ჩაუბის მკვლელობა.

ნარკვევი – ბრალდებულნი: 1) მაჭახელას რაიონის, სოფ. საიუთეკრიას მცხოვრები
ხასან მოლა ბექირ ოღლი – ცნობილი „ხასან ჩეტნიკის“ სახელწოდებ-
ებით.

2) მისი შვილი ისლამი და 3) მკვლელობაში ხელის შემწეობი იმავე
რაიონის სოფ. ბაქრიას მცხოვრები, ხასან ოსმან ოღლი.

- ფიზიკური შეურაცხყოფის, სახელდობრ ჯოხით ცემის გამო, 1340
წელს, მარტის 23-ს ხასან ბექირ ოღლიმ ტყვიდან თოფი ესროლა მერ-
ჯან ჩაუშს, მოკვლის მიზნით. თოფი გავარდა იმ დროს, როდესაც
მერჯან ჩაუში იდგა აზიზ ეფენდის სახლის კარებთან. ამ ადგილზე
მერჯან ჩაუშის ყოფნა შეატყობია „ჩეტნიკ ხასანს“ ხასან ოსმან ოღ-
ლიმ, რაიც სასამართლოს დამტკიცებულათ მიაჩნია. სასამართლო: ხა-
სან მოლა ბექირ ოღლის ზედმეტ სახელით „ხასან ჩეტნიკს“ ცნობი-
ლობს მერჯან ჩაუშის მკვლელათ, ხასან ოსმან ოღლის კი ამ მკვლე-
ლობის ხელის შემწეობათ.

წესები – თანახმად სისხლის სამართლის კოდექსის 170 მუხლისა, პიროვნება გან-
ზრახ მოფიქრებით, თუ არა განზრახ ჩამდენი მკვლელობისა ისჯება
უმაღლესი სასჯელით, სახელდობრ სიკვდილით – რაიც ვრცელდება
მკვლელ ხასან მოლა ბექირ ოღლზეც.

ამავე კოდექსის 45 მუხლის თანახმად: 1 – თუ პირდაპირ მკვლელი ისჯება სიკ-
ვდილით, ხელის შემწეობს ამ საქმეში ეზღუდება თავისუფლება 10
წლით ბორკილებით ხელ-ფეხში. 2. თუ პირდაპირ დამნაშავეს მიესაჯა
უვადო ციხე, ხელის შემწეობი ბოროტმოქმედებაში ისჯება 10 წლის
ციხით. 3. თუ პირდაპირ დამნაშავეს მიესაჯა გადასახლება, ხელის
შემწეობი ისჯება 3 წლით თავისუფლების აღკვეთით.

სასამართლოს განჩინი – დაემყარა რა სასამართლოს ნარკვევსა და სისხლის სა-
მართლის კოდექსს დაადგინა: ამ კოდექსის 170
მუხლის თანახმად ხასან მოლა ბექირ ოღლის მიე-
საჯოს უმაღლესი სასჯელი – სიკვდილი, ამავე კო-
დექსის 45 მუხლის თანახმად ხასან ოსმან ოღლის
მიესაჯოს 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა ბორ-
კილებით. ორივეს ქონების სრული კონფისკაცია და
სასამართლოს ხარჯების დასაფარავად ბრალდე-
ბულთ გადახდეთ 3010 პიასტრი.

განჩინი ესე გამოტანილ იქნა 1340 წელს, სექტემბრის 7-ს დღითი კვირას.

ასლი დედანთან შემოწმებულია 1340 წელს, ოქტომბრის 2-ს.

სასამართლოს უფროსი მდივანი

ასს ცსა, ფონდი რ-2; საქმე №11; ფურც. 32

აჭარისტანის სახალხო კომისარიატის თავმჯდომარეს

**მც. ოზურგეთის მაზრის აჭის და
ნაცხვატევისაგან
თხოვნა:**

თქვენ კარგათ მოგეხსენებათ, რომ სოფელ აჭი და ნაცხვატევი ვცხოვრობთ ოზურგეთის მაზრის ფარგლებში, და ჩვენ როგორც ერი და რომელიც ჩვენთვის აუცილებელ საჭიროებას მოითხოვს საშარიათის კანონები და სხვები, ამის გამო გთხოვთ მთელი შემადგენლობა აჭი და ნაცხვატევის – თქვენს სათანადო განკარგულების რათა ჩვენ აჭი და ნაცხვატევი ვიქნებით გადასახლებული აჭარისტანის ფარგლებში რასაც გთხოვთ ხელის მოწერით.

1. ახმედ მენადარიშვილი
2. ახმედ ცეცხლაძე
3. ალი ცეცხლაძე
4. ახმედ კვერიოლდი
5. ოსმან ხინიკაძე
6. მამუდ ჯინგეროლდი
7. მეჯიდ ჯინგეროლდი
8. ალია კვირეოლდი
9. ხუსეინ კვერიოლდი
10. ხუსია სალიკვაძე
11. ახმედ კვერიოლდი
12. ელიას ცეცხლაძე
13. აბდულ ხაჯიოლდი
14. ქემალ ჩალოლდი
15. მამუდ ლაზოლდი
16. ალი კაკალოლდი
17. ხასან კაკალაძე
18. მურად სალუქვაძე
19. მეველუდ სალუქვაძე
20. ხასან ლაზოლდი
21. მამუდ კაკალოლდი
22. სერდალ მუავანაძე
23. რამიზ კარახმედოლდი
24. იზეთ კარახმედოლდი
25. ოსმან ჩალოლდი
26. მურად ჩალოლდი
27. ხუსია ცეცხლაძე
28. დურსუნ კეკიოლდი

ასს ცსა, ფონდი რ-2, აღწერა №1, საქმე №16, ფურცელი
213. 214

პატ. ლავრენტი!

იმის გამო, რომ ჩემს განცხადებას აჭარის მთავრობის ხელმძღვანელები სხვადასხვა წლებების მანძილზე წარსულში და ეხლაც არ აქცევენ საჭირო ყურადღებას, ამ გარემოებამ მაიძულა მოგმართოთ თქვენ შემდეგი შინაარსის წერილით: მიუხედავად იმისა, რომ მე პატარა აჭარის განთავისუფლებისა და მისი საქართვე-

ლოს რესპუბლიკასთან ძმურ დამოკიდებულების საქმეში მიდევს არც თუ ისე უნიშვნელო წილი, დღემდე მაინც ვითვლება საარჩევნო ხმის უფლება მოკლებულთა სიაში, რაც ოდნავადაც არ დამიმსახურებია იმ პატარა სასარგებლო საქმიანობით, რომელსაც მე ვეწეოდი მთელი წლებების მანძილზე. რომ ეს ასეა მე აქ მოვიყვან ზოგიერთ მომენტებს ჩემს მიერ უკვე განვლილი გზიდან.

დაბადებული ვარ 1883 წ. ქ. ქობულეთში, გლეხის ოჯახში. 1888 წლიდან და ვობლდი. ვიზრდებოდი დედის ხელქვეით. 1901წ. ჩემი ბიძაშვილის ასლან კაიკაციშვილის ჩაგონებით, რომელიც მაშინ ოდესის სამედიცინო ინსტიტუტში სწავლობდა მე დავიწყე სწავლა ქობულეთის ოთხკლასიან სასწავლებელში. შემდეგ გადავედი ტფილისის მიხაილოვის სახელობის სამხედრო სკოლაში, სადაც დავეყავი 1905 წლამდე. ამის შემდეგ დავებრუნდი ოჯახს და ვეწეოდი სოფლის მეურნეობას. 1910 წლიდან 1913წ. დასაწყისამდე ვმსახურობდი ბათუმის პოლიციის სისხლის სამართლის განყოფილებაში. 1913წ. უკვე ჩავები აჭარის განმათავისუფლებელ მოძრაობაში, რომელ საქმიანობაშიც დავეუკავშირდი აჭარულ და ქართველ მოწინავე ინტელიგენციას. 1916/17წ. მე ქობულეთის მშრომელ მოსახლეობის მიერ არჩეული ვიყავი კოოპერატიულ საზოგადოების გამგეობაში. აქ დავეყავი თურქების შემოსვლამდე. ამავე დროს პარალელურად თურქების მიერ ბათუმის დაცლის შემდეგ იმავე ხალხის არჩევით მე ვმსახურობდი ქობულეთის რაიონის მიღ უფროსის თანაშემწედ, მაგრამ ამ თანამდებობაზე დიდხანს არდავრჩენილვარ, რადგან ინგლისელ და შავრაზმელ დენიკინელ ოკუპანტებმა მილიციის სამმართველო ჩამოგვართვეს და ჩვენს ადგილზე დიქტატორად დანიშნეს ვილაც გაურკვეველი პრპვესის ულტრა რეაქციონერი პირი, გვარად ვინმე კუვიაზოვი, რომელიც ადგილობრივ მოსახლეობას ძალზე მხეცურად ექცეოდა. აღნიშნული პირის წინააღმდეგ სამუსლუმანო საქართველოს განმათავისუფლებელ კომიტეტის ქობულეთის განყოფილებამ, რომლის ერთერთი აქტიური წევრი და პასუხისმგებელი მდივანი მე ვიყავი მოვაწყეთ თავდასხმა. თავდასხმის დროს კუვიაზოვი დაჭრილ იქნა. ამ ფაქტმა ჩვენი კომიტეტის წევრების მდგომარეობა და მათი სიცოცხლე საფრთხეში ჩააგდო და ჩვენ იძულებული შევიქენით ლეგალურად არალეგალურ მდგომარეობაში გადავსულიყავით. კომიტეტის ქობულეთის განყოფილებაში წევრებად შედიოდნენ: მემედ გოგიბერიძე, მე, ქემალ ნოღაიდელი, ოსმან მოწყობილი, რიზალი გოგიბერიძე, ხასან თხილაიშვილი, ისმაილ მგელაძე, ხუსეინ გოგიბერიძე, მემედ ჭყონია, სკენდერ ცივაძე და სხვები. ჩვენ ენერგიულ მუშაობას ვაწარმოებდით საქართველოს მშრომელ ხალხთან, ჩვენს ისტორიულ ნაწილთან დაკავშირებისათვის. ვებრძოდი ე.წ. „სელაიმილეთის“ (ხალხის მეგობართა) პარტიას, რომელსაც მიზნად ჰქონდა დასახული აჭარის მიყიდვა თურქ ავანტიურისტებზე. უკიდურეს შემთხვევაში თუ თურქეთი ვერ იკისრებდა ამას, მაშინ ისინი უარს არ იტყოდნენ რჯულით არამონათესავე ქერა ინგლისელებზე, ლოიდჯორჯის აგენტებზე. პირადად მე, რომელიც როგორც ზევით აღვნიშნე ვიყავი სამუსლუმანო საქართველოს განმათავისუფლებელ კომიტეტის აქტიური წევრი და მისი პასუხისმგებელი მდივანი გამოცხადებული ვიყავი კანონგარეშე, როგორც აჭარელი ხალხის მოღალატე და აჭარის საქართველოზე „გამყიდველი“. ამ საქმიანობასთან დაკავშირებით დასახელებულ კომიტე წევრებთან ერთად მე ხშირად იძულებული ვხდებოდი დამეტოვებია აჭარის ტერიტორია და გადავსულიყავი მეგობრულ გურიაში – ოზურგეთში, ხან ლანჩხუთში და სხვაგანვე კავშირს ვამყარებდი ქართველი ხალხის საუკეთესო წარმომადგენლებთან და უსახავდა მომავალ გეგმას აჭარის განთავისუფლებისა. ბათუმში კომიტეტის ცენტრალურ გამგეობასთან (მემედ აბაშიძესთან) კავშირის დასაჭერად ოზურგეთიდან და ლანჩხუთიდან ჩავდიოდი საბაღაჟო ვაგონებით. ერთი ასეთი მგზავრობის დროს ჩვენ: მემედ გოგიბერიძე, მე, მგელაძე და გოგიბერიძე „სელაიმილეთელ“ ქემალისტებმა კიდევ დაგვიჭირეს, ეს ის დრო იყო, როცა მდინარე ჩოლოქზე ქემალისტებსა და მენშევიკურ საქართველოს ჯარებს შორის საშინელი სროლა სწარმოებდა. მათმა ე.ი. ქემალისტების ხელმძღვანელმა (ხელმძღვანელი იყო მწაბე თურქოფილი ვინმე ქესკინზადე) გადასწყვიტა ჩვენი დახვეწება, მაგრამ ჩვენი ახსნა განმარტების შემდეგ, რომ ჩვენ არ ვყიდით

აჭარას საქართველოზე და სხვა ჩვენ პირობით გაგვათავისუფლეს. მდგომარეობა თანდათან მწვევდებოდა. ბოლოს იძულებული შევიქნით კომიტეტისა და მისი წევრების დასაცავად იარაღივემ აგვეყვანა 80 კაცი. ბევრი რამ გააკეთა სამუსლიმანო საქართველოს განმათავისუფლებელმა კომიტეტმა. ბევრს შოვინიზმის შხამით გაუღნითილს დაანახვა სწორი გზა და მათი ნაბიჯების მცდარობა. ბევრი დაარწმუნა იმაში, რომ თურქეთის ორიენტაცია აჭარისათვის დამღუპველი იქნებოდა და ის აჭარელ ხალხს ვერ მისცემდა ვერაფერს, რომ აჭარელი ხალხის ხსნა ჩრდილოეთისაკენ მობრუნება, კავშირი ამიერ საქართველოსთან, ისტორიულ თანამგზავრთან და მოყვარესთან, ეს იქნებოდა ბუნებრივი გზა აჭარის კეთილშობილების და მისი ფიზიკურ და სულიერი ამაღლების. ჩვენი გავლენა მოსახლეობაში თანდათან იზრდებოდა და შეესძლებოდა ისიც, რომ აჭარის მოსახლეობის 80% ჩვენს მხარეზე გადმოვიყვანეთ, რომელნიც ჩვენთან ერთად თავგამოდებით მხარს უჭერდნენ საქართველოს ორიენტაციას. მხოლოდ ვაჭრები, ხოჯები, ბეგები და მოღები, რომელთა რიცხვი 20%-ს შეადგენდა დაჟინებით ცოფმორეული გაიძახდნენ: „ძირს საქართველო, ვიარაგები გაუმარჯოს „სულტან ხამიდს“. ასეთი იყო მათი დევიზი. ასეთი მდგომარეობა იყო გამეფებული აჭარაში, როცა მენშევიკური ხელისუფლება დამყარდა. ხალხს უხაროდა ქართველი ხალხის შემოსვლა აჭარაში და ჩვენ კომიტეტის წევრები ხომ სიხარულით გაბრუნებულნი ვიყავით, მაგრამ სინამდვილემ მალე სულ სხვა დაგვანახა. ხალხში თანდათან იზრდებოდა უკმაყოფილება. მათი მოლოდინი ვერ გაამართლა დამყარებულმა ხელისუფლებამ. მე ამის შესახებ მაშინ საუბარიც კი მქონდამ ენშევიკების ცნობილ ლიდერ ისიდორე რამიშვილთან, რომელსაც სიტყვა სიტყვით ვუთხარი; რომ აჭარაში ისეთი „ბიჭ-ბუჭები“ გამოგზავნეთ და ისეთი დაიწყეთ მუშაობა, რომ ხალხი მალე ჩამოგშორდებოდა და ადრე ხანაში აჭარაში სულ ყოველგვარ ნდობას დაკარგავთ მეთქი. და ეს ჩემი დიაგნოზი ადრე ხანაში მართალი გამოდგა. სხვათაშორის ამ ხანებში მე, როგორც აჭარელი კაცი, კომიტეტის აქტიური წევრი და ისიც რუსულ-ქართულად საკმაოდ განსწავლული (როგორც ზევით მოვიხსენიე დამთავრებული მქონდა ტფილისის მიხაილოვის სახელობის სამხედრო სკოლის 4 კლასი 1905 წ.) დანიშნულ ვიქენი ქობულეთის რაიონის კომისრად, სადაც დავყავი 1921 წ. ივლისისთვის ბოლო რიცხვამდე. გასაბჭოების პირობებში კომისრის პოსტზე დავყავი ხუთი თვე. მენშევიკურ ან სხვა რომელიმე პარტიაში არასოდეს არ ვყოფილვარ და მაშინდელი ბათუმის გენერალ-გუბერნტორი ბენია ჩხიკვიშვილი ხშირად მეტყვოდა: მურად! აჭარელი მოწინავე პირი ხარ, დიდი ენერჯია გაქვს და რატომ ჩვენთან პარტიაში არ შემოდიხარო. მე კი ვუბნებოდი, რომ მართალია პარტიაში არა ვარ, მაგრამ მე ისეც შემიძლია ენერჯიულად ვიმსახურო ოდესღაც გათიშული ძმების შეკავშირებისა და მათი უკვდავი მეგობრობისათვის. ის კიდევ მეტყვოდა არ კმარა მარტო ეს, საჭიროა შენ სხვანაირად გამოყენება და აქ დადუმდებოდა. კომისრად ყოფნის დროს მე აჭარელი მშრომელი ხალხისა და ადგილობრივ სხვა ნაც. უმცირესობისათვის არაფერი ცუდი არ გამიკეთებია, პირიქით, როგორც და რამდენადაც შემიძლია ჩემს თანამებრძოლ მეგობრებთან და ამხანაგებთან ერთად ვაკეთებდი ხალხთა ძმობისა და მეგობრობის საქმეს. არც ერთ მომენტში მე ჩემი თანამდებობდა ბოროტად არ გამომიყენებია. არც მენშევიკების მინისტრთა ფეხები მიღოკავს, პირიქით ხშირად ვაწინააღმდეგებოდი მათ. მაგ: 1921 წ. თებერვალში (რიცხვი აღარ მახსოვს) როცა მენშევიკები უფსკრულთან უკვე მისული იყვნენ, ბანდიტმა ვალოდია გოგუაძემ, რომელიც მაშინ ჯავშნოსან მატარებელს კომანდობდა ქ. ქობულეთის სადგურის მახლობლად „ბათუმის ფრონტიდან წამოსული მშვიერ მწყურვალე ჯარისკაცები რიცხვით ასი კაცი დააკავა და მოითხოვა მითავე „მოლაღატების“ ჩამდენნი. დაასახელეს სამის კაცი. ჯალათმა „დამნაშავენი“ ცაღკე დააყენა და ასეთი სიტყვებით მიმართა, მაშ თქვენა ხართ სამშობლოს გამყიდველები? და ამ დროს მაუზერზე გაივლო ხელი. ამ გარემოებამ მე ამაღელვა და შეველაპარაკე. ჩვენს შელაპარაკებაზე მან უკმეხად მიპასუხა: ჩვენ ნუ გვასწავლით, თქვენი საქმე არ არის. ჩვენ კარგად ვიცით რა უნდა გავაკეთოთ. ამ უკანასკნელ სიტყვებზე ამოიღო მაუზერი იქ შეკრებილ აჭარელი

ხალხის წინაშე და ვერაგულად გაუმასპინძლდა უდანაშაულო ჯარისკაცებს. ჩვენ ვერაფერი ვერ ვაგებდეთ. ხალხი შეაშფოთა ამ მხეცურმა აქტმა. გამყიდველ ბანდიტის მხეცობა იქნამდეც კი მივიდა, რომ დამარხვის ნება არ მისცა არავის, მანამ სანამ მე ხალხის ერთად არ მიუთითე იმ უკმაყოფილებაზე, რომელსაც გამოთქვამდა აჭარელი ხალხი. ასე მოქმედებდნენ მენშევიკები და ამის გამო მათ ჩემში, სულ ადრე დაპკარგეს ყოველგვარი ავტორიტეტი. დადგა 1921 წ. საერთო არეულობით თებერვალში ისარგებლა თურქებმა დაიწყო იერიში ბათომისაკენ. ბათომს იცავდა საქართველოს მთავრობის ჯარი. მოხდა შეტაკებაც. არეულობანი მოედო სოფლებსაც. თურქებმა არაღვებულად სხვადასხვა სოფლებში და რაიონებში შესძლეს მტკიცე თურქოფილური ორგანიზაციებისა და შტაბების ჩამოყალიბება. მძლავრი ორგანიზაცია ჩამოაყალიბეს ქ. ქობულეთშიც. ჩამოსული თურქი „ზაბითები“ (ოფიცრები) ქობულეთელ ქართველ მუსლიმანებიდან ადგენდნენ ჯარს. ცდილობდნენ ჩოლოქის ხელმეორე გამაგრებას ეხლა ბოლშევიკების წინააღმდეგ. ყოველ ნახევარ ვერსში ჩოლოქზე შექმნილი იყო სპეციალური სამეთვალყურეო სადარაჯოები. ქობულეთელი აჭარელი მუსლუმანების თითქმის 90% ამ დროს საქართველოს ორიენტაციის წინააღმდეგ იბრძოდა. საქართველოს მომხრეებსა და თურქეთის მომხრეთა შორის მოსალოდნელი იყო საშინელი ხოცვაჟლეტა, და განადგურება ურთიერთის, მაგრამ მე ჩემი სამილიციო უწყებით ხელს ვუშლიდი ასეთ განწყობილებას და ვიცავდი სიწყინარესა და მშვიდობიანობას, მაგრამ მდგომარეობა კიდევ უფრო მწვევებოდა. განსაკუთრებით სახიფათო იყო 18 მარტი. ყველა მოედოდა საშინელ განსაცდელს, მაგრამ მოხდა საწინააღმდეგო. 1921 წ. 18 მარტს სადამოს ქობულეთში უკვე შემოვიდა ბოლშევიკური ჯარის პირველი საბჭოთა ეშალონი №701, 15 ბრიგადის მე-78-ე პოლკის ნაწილი პოლკოვნიკ გეგელაშვილის ხელმძღვანელობით. ხსენებულ ეშალონს მე შევეგებე ქობულეთის სადგურში სამილიციო უწყების მთელი შემადგენლობით და მას გეგელაშვილს მოვახსენე შექმნილი მდგომარეობის შესახებ, რის შედეგადაც მან ჩემი თხოვნის შედეგად ეშალონიდან მომცა ოცდახუთი ჯარისკაცი და ერთი ზედმეტი. მილიციონერები და აღნიშნული ჯარისკაცების შეშვობით მე იმავე სადამოს, ღამის ორ საათზე ქ. ქობულეთში სროლით ალყა შემოვარტყი თურქეთის შტაბს. დავაპატიმრე შტაბის მთელი შემადგენლობა, მათი დამცველი ჯარი და მათი ხელისშემწყობი ადგილობრივი თურქოფილური, რეაქციონერი უსლიმანობა და მოვახდინე მათი განიარაღება. ქალაქის გაწმენდის შემდეგ ჩემს მიერ გაწმენდილი იქნა სათემო ცენტრები და ზოგიერთი სოფლები (ხუცუბანი, ლეღვა, მუხაესტატე, ალაშბარი და სხვა), მაგრამ მალე ისევ ადგილობრივ ქემალიტების მიერ ხელმეორედ სოფ. მუხაესტატეში მოწყობილ იქნა მძლავრი თურქოფილური ორგანიზაცია. ორგანიზაციის წევრებს განზრახვა ჰქონდათ ჩემზე და აღმინისტრაციაზე მოეხდინათ თავდასხმა. მაგრამ ბათუმიდან გემირულ ცხენოსანთა არმიის ნაწილების დახმარებამ მე და ჩემი ამხანაგები გვიხსნა განსაცდელისაგან. სამი დღის განმავლობაში თითქმის სულ გავწმინდეთ რაიონი ყოველგვარი ბნელი ძალებისაგან და მოსახლეობაში შევექენით მშვიდობიანი და მოსვენებული განწყობილება. ამის შესახებ ჩემს მიერ პატაკით მოხსენდა ქ. ბათომის და მისი ოლქის მაშინდელი მილიციის უფროსის ამბერკი ურუშაძეს №539 საქმით. ამ ხანების ჩემი მუშაობა მარტო ამით არ ამოწურულა. ვიბრძოდი მენშევიკების მიერ გავრცელებულ ჭორების განსაფანტავად და ვცდილობდი მოსახლეობის, ახალ, ნამდვილ ხალხურ ხელისუფლებასთან დაკავშირებას საქართველოს მშრომელ ხალხთან დაახლოებით. ამის შემდეგ 1922 წ. აჭარის სასკომსაბჭოს მიერ დანიშნულ ვიქენი ქობულეთის მაზრის სისხლის აღების ადათთან მებრძოლი კომიტეტის პასუხისმგებელ ინსტრუქტორად. ამ საქმეში მე არა ერთი და ორი მოსისხლე მტრები შემირიგებია. ინსტრუქტორად დავრჩი 1923 წ-მდე. 1924 წ. 1 იანვრიდან ვიდრე 1927 წ. 20 მარტამდე მე ვმსახურობდი აჭარისტანის ფინსახკომისარიატში მე-2-ე რაიონის ფინანსიპექტორის თანაშემწედ. აღნიშნულ თანამდებობიდან გამანათვისუფლეს შტატის შემცირების გამო. 1928 წ. ვიდრე 1930 წ. 1-ლ თებერვლამდე ვმსახურობდი სახელმწიფო ბან-

კის ქობულეთის განყოფილებაში აღმასრულებლად, ვადაგასული სესხების ასაკრე-
ბად. ზოგად შტრიხებში ასეთია ჩემი განვლილი გზა.

1929 წლიდან კი გაუგებრობით თუ რაღაც სხვა ჩემთვის გამოურკვეველი მი-
ზეხების გამო მე ჩამომართვეს ხმა და მიმათვისეს კულაკთა სიაში, მიუხედავად
იმისა, რომ მე არ მქონია არავითარი ობიექტური ნიშანი კულაკობისა. პირიქით
უმიწო ვიყავი. ეს უკანასკნელი ე.ი. მიწა ხელისუფლებამ მომცა სახელმწიფო ფონ-
დიდან, რომელზედაც შემდეგში მოვაშენე ჩაი. სხვა რამ არც უძრავი და არც უძრავი
არაშრომითი შემოსავლის წყარო მე არ გამაჩნდა. ჩემი შვილები სახელმწიფო
ხარჯზე აღიზარდნენ და ყველა საბჭოთა ხელისუფლების ღვიძლი შვილებია. ჩემი
შვილი ასლანი, რომელმაც 1928 წ. დაამთავრა ბათუმის პედ. ინსტიტუტე, 6 წელი-
წადს მსახურობდა განათლების ფრონტზე. სანამ უკანასკნელი წელი მუშაობისა
იყო კოლმეურნეობის სკოლის დირექტორად. ესეა კი ტფილისის სახუნტის სტუ-
დენტია. მეორე შვილი ახმელი ტექნიკია, მსახურობს „აჭარმშენში“, ჩემი ქალიშვი-
ლი რომელმაც ესეა დაამთავრა პედ.ტექნიკუმი უკვე მასწავლებლობს სოფ. კონ-
დიდში (ქობულეთის რ-ნი). ამის შემდეგ მე აღარ ვიცი რა დანაშაული მიმიძღვის
საბჭოთა ხელისუფლების წინაშე. მე ესეა ვერ ამიხსნია რა მოსაზრებით ჩამო-
მართვეს ხმა და მომათავსეს კულაკთა სიაში. ვაჭარი არ ვყოფილვარ, არც ყანა-
კონტრბანდიტი, არც ხელისუფლების საწინააღმდეგო გამიკეთებია რა გარდა დადუ-
ბითისა. ყველგან სადაც კი ვმსახურობდი ჩემს დავალებას ვასრულებდი საქმის
ცოდნით და პუნქტუალურად. ამასთან არც წარსული, მქონია ცუდი. მართალია
1910-1912 წლამდე ვმსახურობდი პოლიციაში სისხლის სამართლის დარგში, მაგრამ
არასოდეს მშრომელთა მიმართ ხელი არ აღმიმართავს, პირიქით მე მუდამ ერთგუ-
ლი და ენერგიული წევრი ვიყავი აჭარულ საზოგადოების იმ ჯანსაღი და პროგრე-
სიული ნაწილისა, რომელშიაც შედიოდნენ: მემედ აბაშიძე, ჰაიდარ აბაშიძე, მემედ
გოგიბერიძე, ოსმან მოწყობილი, იუსუფ მახარაძე, ხუსეინ გოგიბიძე, ისმაილ მე-
ლაძე, ხასან თხილაიშვილი, ქემალ ნოღაიძე და სხვები. მევე ხელს ვუწყობდი
ქართული კულტურის გაერცვლების საქმეს, ვეხმარებოდი წ.კ. გამავრცელებელ სა-
ზოგადოებას სკოლების ჩამოყალიბებაში და გახსნაში. პირადად ჩემი და ჩემი ამხა-
ნაგების ხელშეწყობით არსენ წითელაძემ სოფ. ხუცუბანში (ქობულეთის რ-ნი) გაა-
კეთა საუცხოვო წაბლის სასკოლო შენობა, რომელმაც შემდეგში აუარებელი აჭა-
რული ბავშვები მოიზიდა. მევე ვეხმარებოდი აკაკი გვახარიას, მისე.შარაშიძეს, ლავ-
რენტი ჩიმაკიძეს და სხვებს, რომლებიც სხვადასხვა დროს მეტად სახიფათო მომენ-
ტებში ეწეოდნენ მეტად დიდ ნაყოფიერ კულტურულ საქმეს. ვეწეოდი აგრეთვე აგი-
ტაციას აჭარლების საქართველოს მშრომელ ხალხთან კავშირის სასარგებლოდ და
არც ერთი საქმე ისე არ მიტაცებდა, როგორც ამ უკანასკნელის განხორციელება.
და თუ ვინმეს აჭარაში ეკუთვნოდა პირველობის პაღმა საქართველოს ორიენტაცი-
ისათვის ბრძოლის საქმეში, ვფიქრობ ერთი პირველთაგანი ვიყავი. მაგრამ მერე რა!
მთელი ჩემი ცხოვრების სიგრძეზე ყოველი ჩემი მცირედი ღვაწლი პატარა უისტო-
რიო (წარსულში) აჭარის ასპარეზზე, თუ კი მიმიძღოდა ასეთი სრულებით არ დაა-
ფასეს და ხელოვნურად მომაკერეს ისეთი იარღიყი, რომელიც მე არ მეკუთვნოდა,
არ მეკუთვნის და არც მეკუთვნება. დღეს უკვე თითქმის შვიდი წელიწადი სრულ-
დება ჩემი ჩავ სიაში – კულაკთა სიაში მოთავსებისა. მაწუხებს ის გარემოება, რომ
ადგილობრივად ზოგიერთებმა ინტერესის ნიადაგზე უდანაშაულოდ დამჩაგრა, მიუ-
ხედავად იმისა, რომ ცუდი საბჭოთა ხელისუფლებისათვის მე არაფერი არ გამიკე-
თებია, პირიქით გასაბჭოების პირველი დღეებიდან აქტიურ მონაწილეობას ვღებუ-
ლობდი სოც. მშენებლობის სხვადასხვა უბანზე და ყველგან ვსარგებლობდი ნდო-
ბითა და პატივისცემით. სულით და გულით მინდოდა ვყოფილიყავი აქტიური წევრი
იმ დიდი საქმიანი მშენებლობისა, რომელიც სამწუხაროდ ჩემი მონაწილეობის გა-
რეშე ვაკეთდა. მართალია მე ჩემი ენერგიით ბედნიერების ქარვასლას ვერ დაგ-
დგამდი, მაგრამ კმაყოფილი ვიქნებოდი იმითაც, რომ თუ ვიტყვოდი: „ჩემი შრომა
ურევია იმ დიდ შენობას, რომელსაც ეწოდება დიადი სოციალისტური. ასეთია ჩემი
განვლილი შარა ბნელი, თუ მზიანი. შეცდომები – (ანდა ვის არ მოსვლია ის) მაგ-

რამ კიდევ ვიმეორებ ბევრი კარგიც მაქვს გაკეთებული, რომლებსაც დაადასტურებენ ჩემი თანამშრომლები: მემედ აბაშიძე, ჰაიდარ აბაშიძე, მემედ გოგიბერიძე, ოსმან მოწეობილი, იუსუფ მახარაძე, ხუსეინ გოგიტიძე, ხასან თხილაიშვილი და სხვები, რომლებიც დღეს სოც. აჭარაში ეწვევიან ნაყოფიერ შრომას.

ამ წერილით მე მოკლედ მოგხაზე მთავარი და მნიშვნელოვანი, რამდენადაც ამას საჭიროება მოითხოვდა. დაწერილით არ მსურს თავი წარმოგიდგინოთ, როგორც პროფესიონალი რევოლუციონერი, ქართველ აჭარლებს ასეთები არ გეყოლია, მაგრამ პროგრესულ მოწინავე პირთა რიცხვს მივუკუთვნებოდი, რომელიც სხვებთან ერთად გამოძრავებდი იმ ბორბალს, რომელსაც აჭარა მიჰყავდა...

რაიმე ჯილდოს არ ვთხოვლობ. ოღონდ რატომ უნდა ვიყო მოთავესებული საბჭოთა კავშირის უკანონო შეიღთა რიგებში? რით დავიმსახურე მე ასეთი რამ! განა ჩემი წარსული მოღვაწეობა ასეთი საძაგელი რამ იყო? ნუთუ ჩემი მუშაობა ოდნავადაც ღირსი არ იყო პატივისცემის და დაფასების? მე ზოგიერთებსავით ორი პასპორტით არ მოვსულვარ საბჭოთა ხელისუფლებასთან, არც ქამელეონის როლი მიკისრია. დღეს კი აჭარაში ის ხალხი უფრო დაფასებულია, ვინც პანთურქულ რეაქციონულ წისქვილს წყალს ასხამდა და საქართველოს ძარცვადა, (აქ პატ. ლავრენტი გაიხსენეთ თურქოფილების მიერ მეზობელ, თურქეთის მიერ აოხრებული გურიის გაძარცვა) ანდა ანტანტის აგენტებს „ვარშიყებოდა“. მე არ დავასახელებ მათ, თუ საჭირო გახდება ამასაც არ დავერიდები. მე ბოდიშს ვიხდი, რომ წერილი ასე გამოგრძელდა. ბოდიშს ვიხდი თქვენი შეწუხებისათვის პირადი ბარათის საშუალებით.

(აქ ფურცლის ნაწილი მოხეულია)

უკვე 53 წლის მიჯნაზე ვიმყოფები, მაგრამ ვფიქრობ თუკი მომეცემა მუშაობის საშუალება, მე არაფერს არ დავიშურებ იმისათვის, რომ ჩემი მცირედი წვლილი შესაძლებლობის მაქსიმუმისა შევიტანო სოციალისტურ მშენებლობაში. თუ მომეცემა შესაძლებლობა მე საქმით დავამტკიცებ ჩემს ერთგულებას პარტიისა და ხელისუფლების მიმართ. შეწუხებისათვის ერთხელ კიდევ ვიხდი ბოდიშს.

25/VIII 36 წ.

ქ. ქობულეთი ლენინის ქუჩა № 65

მურად ახმედის ძე კაიკაციშვილი.

Ps. მინდოდა პირადად მოსვლა, მაგრამ გადმომცეს, რომ არ მიგიღებო და ამიტომ ტფილისში ამოსული ისევ გავბრუნდი უკან. ჩემს მიერ წერილის ფოსტით გამოგზავნა სწორედ ამითაა გამოწვეული.

ასს ცსა, ფონდი რ-4, საქმე 57. აღწერა-1. ფურცელი 5.6.7.8.9.

БАТУМСКОЙ
АРМЯНО-КАТОЛИЧЕСКОЙ
ЦЕРКВИ
ИМЯ СВ. СПАСИТЕЛЯ

71
54
Гну Гокоргу
Горавенца, Италия
в Батуме

26 апреля 1921 г.

№ 109

г. Батумь

Настоящее под печатом
своим Горавенца в Италии
согласно Паспорта выданы из
Министерства Иностран. Дел под
№ 39 в 1919 г. знавая и по разрешению
Министра при Тридизе от Гезре
иши С. П. Черрути под № 115. 1921.
16 марта, прошу Вашего уваже-
ния перед местным Ревкомом
о выдаче места и Церкви
охранного места о непри-
косновенности моего и церков-
ного имущества.

Настоятель Г. Гокоргу

RE AGENZIA CONSOLARE D' ITALIA
IN BATUM

ПРЕДСЕДАТЕЛЮ РЕВКОМА.

В Батуме.

Покорнейше прошу Вас, о выдаче, итальянско-поддо-
ному Настоятелю Армяно-Католической Церкви Аладхо-
джияну, А также и на Церковь охранянный лист

IL RE AGENTE CONSOLARE D' ITALIA

28/4/1921

Ведущий
Antonio Costa

ახს, ცხს, ფობდი 6-1; ახაწ.1; სპქ.3;ფ.54